

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za pravna pitanja

2015/2053(INI)

21.4.2015

NACRT IZVJEŠĆA

o mogućem proširenju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla Europske unije
na nepoljoprivredne proizvode
(2015/2053(INI))

Odbor za pravna pitanja

Izvjestiteljica: Virginie Rozière

Izvjestitelj za mišljenje (*):
Nicola Danti, Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPOSÉ DES MOTIFS	7

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o mogućem proširenju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla Europske unije na nepoljoprivredne proizvode (2015/2053(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) Svjetske trgovinske organizacije;
 - uzimajući u obzir zelenu knjigu Komisije pod nazivom „Iskorištavanje tradicionalnog europskog znanja i iskustva na najbolji način: moguće proširenje zaštite oznake zemljopisnog podrijetla Europske unije na nepoljoprivredne proizvode” (COM(2014)0469),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode¹
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda²,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 110/2008 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića³,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina⁴,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 12. veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 18. veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača, Odbora za međunarodnu trgovinu i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0000/2015),
- A. budući da je za Svjetsku trgovinsku organizaciju oznaka zemljopisnog podrijetla smjernica za identifikaciju proizvoda kao izvornog proizvoda s teritorija zemlje članice, regije ili mjesta na tom teritoriju, u slučaju kada se određena kakvoća, ugled ili druga karakteristika proizvoda može pripisati tom zemljopisnom podrijetlu;

¹ SL L 343, 14.12.2012., str. 1.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

³ SL L 39, 13.2.2008., str. 16.

⁴ SL L 84, 20.3.2014., str. 14.

- B. budući da tradicionalni europski proizvodi visoke kvalitete predstavljaju kulturno naslijeđe Unije i da su ključan element gospodarskog i socijalnog života brojnih regija Europe kojim se jamči opstanak lokalnih aktivnosti, posebno u ruralnim zonama;
 - C. budući da europske regije obiluju nepoljoprivrednim proizvodima koji se temelje na vrhunskom tradicionalnom znanju i umijeću;
 - D. budući da se kvaliteta, ugled i ostale karakteristike proizvoda mogu odrediti na temelju njegovog podrijetla;
 - E. budući da traženi tradicionalni europski proizvodi visoke kvalitete mogu biti predmetom protupravnog prisvajanja upravo zbog svoje kvalitete;
 - F. budući da bi se adekvatnom zaštitom oznaka zemljopisnog podrijetla nepoljoprivrednih proizvoda na razini EU-a mogla omogućiti borba protiv krivotvorenja te izbjeći nepoštena konkurencija i varanje potrošača;
 - G. budući da potrošači pokazuju sve veći interes ne samo za sigurnost proizvoda nego i za njihovo podrijetlo i metode proizvodnje;
 - H. budući da se u okviru postojećih nacionalnih zakonodavstava kojima se štite nepoljoprivredni proizvodi pružaju različite razine zaštite u različitim državama članicama i da to predstavlja poteškoću za učinkovitu zaštitu na europskom teritoriju;
 - I. budući da bi ujednačeno europsko zakonodavstvo u tom pogledu samo koristilo Europskoj uniji u međunarodnim trgovinskim pregovorima;
1. pozdravlja inicijativu Komisije da organizira javno savjetovanje o mogućem proširenju zaštite oznake zemljopisnog podrijetla Europske unije na poljoprivredne proizvode;
 2. podupire uspostavu instrumenta za zaštitu, na razini EU-a, posebno namijenjenog nepoljoprivrednim proizvodima, kojim bi se priznala vrijednost industrijske i lokalne obrtničke proizvodnje te osnažilo povjerenje potrošača;
 3. traži od Komisije da što prije iznese prijedlog za takav instrument, potkrijepljen prethodnom studijom o učincima;

Područje primjene

4. ponovno potvrđuje da je veza s teritorijem neophodna za utvrđivanje znanja i umijeća te određivanje kvalitete proizvoda;
5. ističe da bi ta veza trebala biti ostvariva na različite načine: kada je moguće razlikovati između proizvodnje upotrebom sirovina dostupnih u zaštićenom području i puke proizvodnje u zoni, tu je razliku potrebno istaknuti;
6. podržava proširenu definiciju u skladu s kojom bi se priznala veza između proizvoda i zemljopisnog područja obuhvaćenog oznakom zemljopisnog podrijetla te istovremeno pružila zaštita nezemljopisnim nazivima koji jasno upućuju na dotično područje;

7. u tom pogledu podupire uključivanje u sustav zaštite netekstualnih oznaka i simbola nesumnjivo povezanih s regijom;
8. ističe da bi etiketa/znak raspoznavanja/oznaka/logotip oznake zemljopisnog podrijetla trebao biti jednostavan, lako prepoznatljiv i napisan na izvornom jeziku proizvoda;
9. ističe da određene oznake ne bi trebale biti obuhvaćene oznakom zemljopisnog podrijetla, kao na primjer generički izrazi ili homonimne zemljopisne oznake; dodaje da bi u tom pogledu izuzeća iz članka 6. stavaka 1., 3. i 4. Uredbe (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode mogla poslužiti kao primjer;

Postupak registracije

10. zagovara obavezni postupak registracije u cilju pružanja što veće sigurnosti, poglavito u pogledu ostvarivanja prava u slučaju spora;
11. smatra da bi registracija trebala biti dvojaka: lokalna kontrola povjerena nacionalnim ili regionalnim upravama kako bi se zajamčilo poštovanje osobitosti te jedinstven registracijski sustav na europskoj razini u cilju jamčenja poštovanja zajedničkih kriterija na razini Unije;
12. predlaže da vođenje sustava na razini Unije bude povjereno Uredu za usklađivanje na unutarnjem tržištu;
13. ističe da bi se tim sustavom trebali ograničiti troškovi i administrativni teret za poduzeća te istovremeno pružiti dostatna jamstva potrošačima;
14. smatra da bi se tim mjerama inicijativa kreiranja oznake zemljopisnog podrijetla trebala prepustiti dotičnim poduzećima, posebno u pogledu definicije registra oznaka zemljopisnog podrijetla kojemu bi trebale pripadati oznake zemljopisnog podrijetla;
15. podržava fleksibilan pristup kriterijima sadržanima u registru radi omogućavanja i promicanja razvoja proizvodnih postupaka i budućih inovacija;
16. smatra da bi u registar trebalo uključiti barem sljedeće kriterije: korištene sirovine, opis postupka proizvodnje, dokaz povezanosti s teritorijem, podatke o socijalnoj odgovornosti poduzeća;
17. predlaže da proizvođači, njihove udruge i poslovne organizacije budu glavni akteri ovlašteni podnijeti zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla nepoljoprivrednih proizvoda;
18. ističe da bi se od proizvođača moglo zatražiti plaćanje naknade za dobivanje oznake zemljopisnog podrijetla, pod uvjetom da je riječ o primjerenoj naknadi razmjernoj podmirenim troškovima, koja se istovjetno primjenjuje u cijeloj Uniji;

Supostojanje s prijašnjim pravima

19. ponovno potvrđuje da se mora zajamčiti supostojanje oznaka zemljopisnog podrijetla i prijašnjih prava;
20. ističe da se veza između oznaka i oznaka zemljopisnog podrijetla mora jasno odrediti kako bi se izbjegli sukobi;
21. predlaže da za države članice za koje je već utvrđena zaštita bude predviđeno adekvatno prijelazno razdoblje;

o

o o

22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

EXPOSÉ DES MOTIFS

La qualité, la réputation ou d'autres caractéristiques d'un produit peuvent être déterminées par son origine. Les indications géographiques sont des noms de lieux (ou aussi, dans certains pays, des mots associés à un lieu) utilisés pour identifier les produits provenant de ces lieux et présentant ces caractéristiques.

L'Union européenne est riche de ces produits, fondés sur des connaissances et des méthodes de production traditionnelles: les couteaux de Laguiole, le cristal de Bohême, les tartans écossais, le marbre de Carrare ou bien la tapisserie d'Aubusson. Ces produits sont partie intégrante du patrimoine culturel, social et économique d'un lieu donné, et témoignent de l'étendue des savoir-faire et du patrimoine culturel européens. Ils représentent une histoire, une expertise, des talents.

Parce qu'ils sont le résultat de ces savoir-faire, parce que ce sont des produits de qualité, recherchés comme tels, parce qu'ils sont emblématiques d'un lieu, d'une culture, ces produits peuvent être victimes d'usurpation. Cette usurpation entraîne un double préjudice. Préjudice pour les consommateurs, d'abord, qui pensent acheter des produits représentatifs de savoir-faire locaux, de qualité, et qui finalement se retrouvent avec des produits fabriqués partout sauf là où ils sont censés l'être, souvent sans respect des traditions qui ont participé à créer leur notoriété. Préjudice pour les entreprises, ensuite, qui sont concurrencées par des produits usurpant leur notoriété, et vendus à des prix moins élevés. Avec en outre l'effet collatéral de porter atteinte dans certains cas, à l'image et à la réputation des produits authentiques.

La question ne se pose plus pour les produits agricoles, qui font l'objet d'une protection au niveau européen depuis 1992. En revanche, il n'existe pas au niveau européen de réglementation protégeant la dénomination de ces produits industriels et artisanaux. Face à ce constat, 15 États membres ont à ce jour mis en place des mécanismes de protection des IG pour les produits non agricoles. Mais cette protection s'avère éparse, les IG étant protégés tantôt par le délit de tromperie, le droit des marques ou des dispositifs spécifiques aux IG. De plus cette protection s'avère inégale : grande variation entre États membres qui assurent aux IG une protection spécifique, sectorielle ou transversale, mais également au champ d'application au cout et au niveau de protection offerts par ces protections spécifiques.